
NAGRADA KATARINA PATAČIĆ BARICI PAHIĆ GROBENSKI

Objasnenje Struĉnog povjerenstva za najbolju kajkavsku knjigu 2014. godine

Na jubilarni, 15. po redu, javni natjeĉaj, koji zajedniĉki raspisuju Varaždinsko knjiŹevno društvo i Ogranak Matice hrvatske u VaraŹdinu, za dodjelu knjiŹevne nagrade “Katarina Pataĉić” – ovaj put je za najbolju knjigu na kajkavskom jeziku objavljenu 2014. godine organizatorima pristiglo od domaćih nakladnika ukupno 5 knjiga. Kako je svih 5 dostavljenih naslova ispunjavalo natjeĉajne kriterije, za dodjelu prestiŹne knjiŹevne nagrade “Katarina Pataĉić” ravnopravno su konkurirali autori svih 5 knjiga.

Rijeĉ je o ĉetiri kajkavske pjesniĉke zbirke i jednoj knjizi kajkavske Źurnalistiĉke proze. Pjesniĉke zbirke objavili su sljedeći autori: Paula Brezovec - *Droptine Źivljenja* (nakladnik Modernist), Źurĉa Lovrenĉić - *Guste Źuti maslaĉek* (vlastita naklada), Nenad Piskaĉ - *NeŹĉe me iŹĉe* (naklada BoŹkoviĉ) i Mirna Weber - *BoŹja ofĉica* (nakladnik Tonimir), dok je knjigu svojih kajkavskih novinskih kolumni objavila Barica Pahiĉ Grobenski, pod naslovom *Kaj je naŹe pitanje i naŹ odgovor, naŹa duŹa i popieŹka* (takoĉer u nakladi Tonimira iz Varaždinskih Toplica). Struĉno povjerenstvo, u sastavu: Ernest FiŹer (predsjednik), te Ivanka Kuniĉ i Tugomir Orak (ĉlanovi), nakon pozornog iŹĉitavanja svih 5 knjiga, a u skladu s natjeĉajnim propozicijama, donijelo je jednoglasnu odluku - da se za najbolju kajkavsku knjigu tiskanu u razdoblju od 1. sijeĉnja do 31. prosinca 2014. godine proglasi zbirka kajkavskih kolumni *Kaj je naŹe pitanje i naŹ odgovor, naŹa duŹa i popieŹka*, autorice Barice Pahiĉ Grobenski iz VaraŹdina.

Objasnenje:

Premda su i kajkavske pjesniĉke zbirke Nenada Piskaĉa *NeŹĉe me iŹĉe* i Mirne Weber *BoŹja ofĉica* uŹle u najuŹi izbor za knjiŹevnu nagradu “Katarina Pataĉić”, jer dosiŹu visoke autorske i poetiĉke standarde u suvremenoj hrvatskoj kajkavskoj poeziji, knjiga kajkavskih novinskih kolumni Barice Pahiĉ Grobenski nametnula se Struĉnom povjerenstvu zbog viŹe bitnih razloga, ponajprije onih knjiŹevno-jeziĉnih, ali i onih kulturoloŹko-druŹtvenih.

Naime, kao što u proslavu knjige s pravom ističe prof. dr. Zvonko Kovač, varaždinska spisateljica Barica Pahić Grobenski - nakon objavljena tri romana i tri zbirke pripovijedaka te jedne zbirke dramskih tekstova - sada je odlučila sakupiti i ukoričiti svoje kajkavske novinske kolumne koje je u proteklih nekoliko godina objavljivala u lokalnom tjedniku "Varaždinske vijesti". Ona se "tako pridružila" - ističe dr. Kovač - "dvojici vrsnih kajkavskih komentatora svakodnevice - Vladimiru Malekoviću i Rajku Furešu, koji su svojedobno također izabrali kajkavsko narječje za svoje (novinske) kolumne, kako bi s određene distance progovorili o našim kulturnim i političkim prilikama u tjednom ritmu, u obliku kronike. No, za razliku od spomenute dvojice kolumnista, koji su se s kajkavštinom pomalo i prikrivali pred naopakom zbiljom, posebno Maleković, Barica Pahić Grobenski kao da je njoj išla u susret, otkrivajući njeno krizno i pomaknuto naličje..."

Ukratko, u svojim je kolumnama ova autorica izravno isticala da je kajkavština danas zanemaren, a vrlo bitan dio hrvatskoga nacionalno-kulturnog identiteta. Pri tome se u svojim tekstovima koristila izrazitom žanrovskom otvorenosti, od didaktičko-esejističke proze do čistih lirskih zapisa, što je pridonosilo dinamici i čitljivosti njenih tekstova na više razina. A svakako su posebno zanimljivi i poticajni autoričini živi komentari naše kulturne i društvene stvarnosti, u kojima bez dlake na jeziku "progovara o zaboravljanju (i podcjenjivanju) naše starine, o pošemerenim vrijednostima ili o političkim paradoksima kojima obiluje naše doba." Posebne pak su vrednote u tim autoričinih tekstovima sadržane u samom *kajkavskom jeziku*, jer "njezin jezik je kombinacija rodne bednjanske i urbane varaždinske kajkavštine, prilagođene suvremenom jezičnom izričaju i osobnom stilu", dakle, primjeren širem krugu recipijenata odnosno čitatelja. A sama autorica svoj temeljni stav ovako pojašnjava: "... ima i takvih šteri se pitaju - kaj tuo mi kajkafci zapraf hoćeme. A kaj hoćeme? Tuo da se naši kulturni koreni ne pozabe, da f hrvatskem standardnom jeziku bu već rieči štere z kajkafčine potieču (kak i z čakavštine), zate kaj je hervatski književni jezik zrasel i z kajkavskega i z čakavskega korienja..."

Na osnovi navedenih stilsko-jezičnih i drugih obilježja i odlika kajkavskih kolumni Barice Pahić Grobenski, sabranih i tiskanih u knjizi *Kaj je naše pitanje i naš odgovor, naša duša i naša popiefka*, po mišljenju Stručnog povjerenstva upravo ta knjiga zaslužuje i uglednu književnu nagradu "Katarina Patačić" za 2014. godinu.

U Varaždinu, 29. listopada 2015.

Za Stručno povjerenstvo:

Ernest Fišer, predsjednik